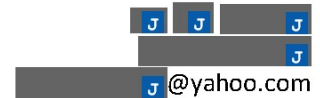

wakende haan juridisch advies

Per gewone post en via het contactformulier

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
t.a.v. Afdeling VHIJG, Cluster Handhaving
Postbus 250
1700 AG Heerhugowaard

Per digitale post: info@nvwa.nl

NVWA
Postbus 8433
3503 RK Utrecht

Mijn kenmerk: 24.03 HHNK/NVWA Dinoterb
Uw kenmerk: --
Betreft: **HANDHAVINGSVERZOEK i.v.m. de aanwezigheid van dinoterb bij meetpunt
Gemaal Polder de Drieban te Drechterland,
tevens Woo-verzoek**
Datum: 09 februari 2024

Mijne dames en heren,

Namens de stichting **Mobilisation for the Environment** en de coöperatie **Mobilisation for the Environment U.A.**, beide gevestigd aan de Waldeck Pyramontsingel 18, 6521BC Nijmegen (verder: MOB), voor wie ik als gemachtigde optreed (zie bijgevoegde machtigingen c.a.) vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Op basis van meetgegevens, beschikbaar via Aquadesk en de Bestrijdingsmiddelenatlas, heeft MOB vastgesteld dat het verboden middel dinoterb is aangetroffen bij het meetpunt Gemaal Polder de Drieban. Figuur 1 toont de resultaten uit de Bestrijdingsmiddelenatlas voor meetpunt 648 Gemaal Polder De Drieban te Venhuizen:

24.03 HHNK/NVWA Dinoterb Handhavingsverzoek

Tabel overschrijdingen meetpunt 648

Stof	Mate van overschrijding	Aantal jaren gemeten	Aantal jaren overschreden	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
PYRIPROXYFEN	400.00	3	1			-		-	-	-		-	-		
PYRACLOSTROBIN	4.74	3	3					+		-	-	-			
DINOTERB	2.95	2	1			-		-	-		-				
CARBENDAZIM	1.67	3	2			+		+		+	+	+			
IMIDACLOPRID	1.35	3	1							-	-	-			

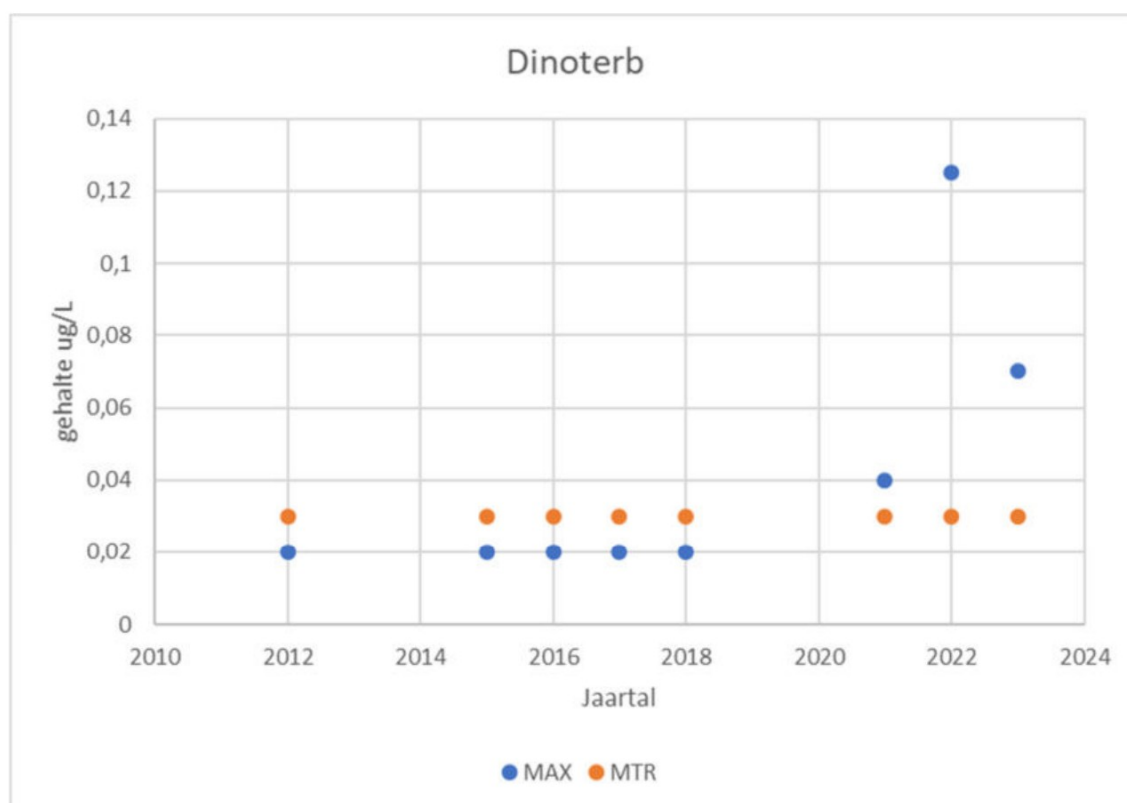
In deze tabel worden de stoffen getoond welke normoverschrijdend zijn op het geselecteerde meetpunt met maximum mate van normoverschrijding op jaarbasis in de periode van drie jaar. Achteraan wordt per maand aangegeven of de stof is gemeten, aangetoond en normoverschrijdend is.

- Leeg = Geen meting
- - = Meting en stof niet aangetoond
- + = Meting en stof aangetoond
- | = Meting en stof normoverschrijdend MKN normen

Als u op de naam van een stof klikt, dan krijgt u te zien in welke middelen en landgebruiksklasse deze stof in de gekozen periode is toegelaten.

Figuur 1: tabel overschrijdingen meetpunt 648 (gemaal Drieban voor krooshek)

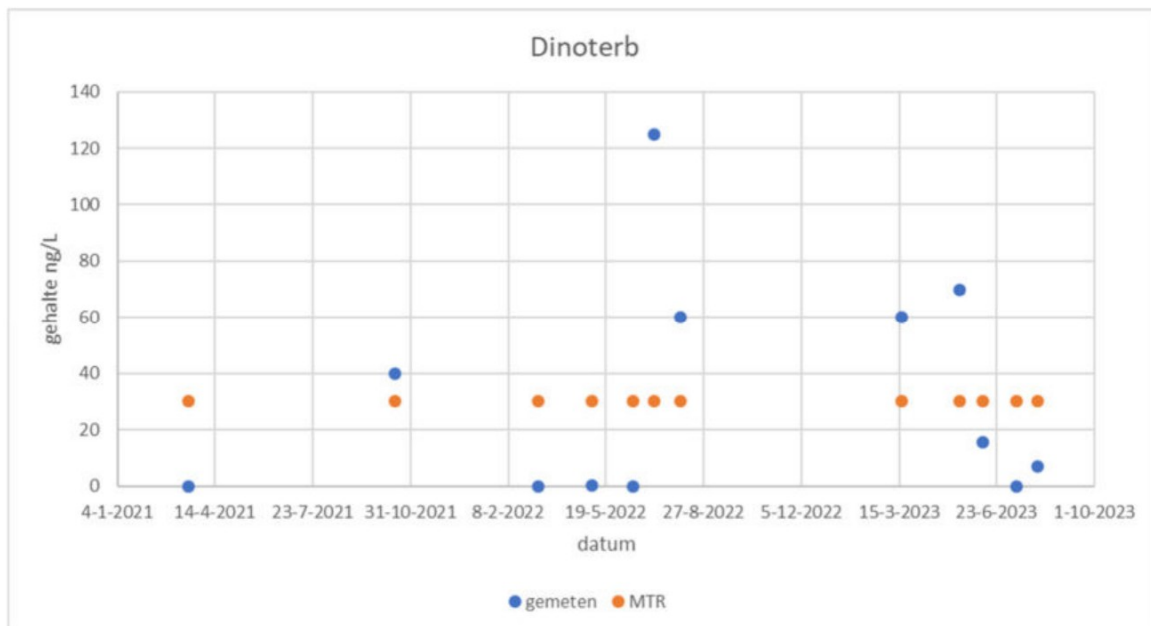
Figuur 2 toont de maximale gemeten concentratie per kalenderjaar in de periode 2012 – 2023 op basis van gegevens uit Aquadesk, waarbij geldt dat hierin niet voor alle jaren meetgegevens beschikbaar zijn:

Figuur 2: maximale concentratie per kalenderjaar (in microgram/liter)

24.03 HHNK/NVWA Dinoterb Handhavingsverzoek

Voor de jaren 2021 – 2023 geldt dat de aangetroffen hoeveelheid dinoterb (ruim) boven het MTR lag zoals voor landoppervlaktewateren vermeld in het *Zoeksysteem Risico's van stoffen* van het RIVM, namelijk 0,03 microgram per liter. De meetresultaten in deze jaren zijn weergegeven in figuur 2:

Figuur 2 alle gemeten waarden 2021-2023 (in nanogram/liter)

Voor de duiding van deze meetresultaten is volgens MOB het volgende van belang:

- Het middel is sinds 1998 verboden.
- Aan het feit dat het middel in 2023 na drie keer te zijn aangetroffen bij een vierde meting niet werd aangetroffen, kan volgens MOB een indicatie worden ontleend voor de veronderstelling dat het middel een betrekkelijk korte verblijftijd in water heeft en/of dat de verontreiniging betrekkelijk snel wordt afgevoerd.

Tegen deze achtergrond van deze twee omstandigheden lijkt het hoogst onwaarschijnlijk dat sprake is van uitspoeling vanuit historisch gebruik.

Volgens MOB volgt uit het bovenstaande het volgende:

- a. het gebruik van het middel is in elk geval sinds 2012 nooit helemaal gestaakt, en
- b. sinds 2021 is het gebruik toegenomen, met (forse) overschrijdingen van de MTR tot gevolg.

Het eerste wordt bevestigd door het feit dat in 2014 ook overschrijdingen van de norm zijn vastgesteld. Zie hierover een bericht in het Noord-Hollands Dagblad van 30 januari 2014 (te vinden via <https://www.boerenlandvogels.nl/content/het-gebruik-van-het-verboden-herbicide-dinoterb-noord-holland-bedreigt-water-organismen-en-o>). Cliënten wijzen erop dat het Hoogheemraadschap in 2011-2012 in zijn werkgebied ook dinoterb heeft aangetroffen (zie <https://www.akkerwijzer.nl/artikel/96084-gewasbeschermingsmiddelen-in-water-noord-holland/>).

Het lijkt MOB het meest waarschijnlijk dat dinoterb illegaal wordt toegepast in de sierbloementeelt. Immers, op voedselgewassen vindt, voor zover cliënten weten, in elk geval enige controle plaats op residuen van (verboden) gewasbestrijdingsmiddelen, zodat de pakkans bij de teelt van voedselgewassen vermoedelijk minder klein is.

Zoals gezegd: dinoterb is sinds 1998 verboden. De stof is aangemerkt als zeer zorgwekkende stof. De aanwezigheid in het oppervlaktewater heeft negatieve gevolgen voor de waterkwaliteit en het ecologische evenwicht in de betrokken oppervlaktewateren. Dinoterb behoort tot de stoffen die op grond van bijlage

24.03 HHNK/NVWA Dinoterb Handhavingsverzoek

VIII bij de Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn aangemerkt als de belangrijkste verontreinigende stoffen (namelijk categorie 9: biociden en gewasbeschermingsmiddelen). Volgens MOB staat de aanwezigheid van het middel het realiseren van een goed ecologisch potentieel in de weg, zoals bedoeld in de KRW. Het feit dat sprake is van een (forse) *toename* van de stof in de afgelopen jaren maakt dat sprake is van strijd met het verslechteringsverbod uit de KRW.

Dinoterb is kankerverwekkend. Vanwege de hoge vluchtigheid en hoge giftigheid voor zoogdieren vormt dit ook een bedreiging voor omwonenden van de percelen waar dit middel is toegepast, met name voor zwangere vrouwen.

Kort en goed: er is sprake van een voor mens en (water)milieu hoogst onwenselijke situatie.

Verzoeken

De KRW verplicht het Hoogheemraadschap om alles in het werk te stellen om verslechtering van de kwaliteit van het oppervlaktewater te voorkomen, en om ervoor te zorgen dat de wateren waarvoor het Hoogheemraadschap verantwoordelijk is, in 2027 aan de eisen van de KRW voldoen. Dat geldt dus ook voor het water in Polder de Drieban.

Op grond van de Wet gewasbescherming en biociden is de NVWA onder andere verantwoordelijk voor toezicht op en handhaving van de regels voor de toepassing van gewasbestrijdingsmiddelen in de agrarische sector.

Handhavingsverzoek

MOB verzoekt zowel het Hoogheemraadschap als de NVWA om:

1. een grondig onderzoek uit te voeren naar de herkomst van de gemeten dinoterbgehalten bij het meetpunt Gemaal Polder de Drieban en naar en omvang van het illegale gebruik van dit middel;
2. handhavend op te treden tegen partijen die zich schuldig maken aan dit illegale gebruik, en
3. toezicht en handhaving op het gebruik van illegale stoffen zoals dinoterb aanzienlijk te intensiveren.

Verzoek tot het treffen van maatregelen

MOB verzoekt het Hoogheemraadschap tevens om passende maatregelen te treffen (1) om te voorkomen dat dinoterb in het oppervlaktewater terechtkomt, en (2) om de schadelijke gevolgen van de aanwezigheid van deze stof in het water weg te nemen dan wel te minimaliseren.

Woo-verzoek

Ten slotte verzoekt MOB het Hoogheemraadschap om vanaf 2010 alle stukken te verstrekken die betrekking hebben op het aantreffen van dinoterb en andere verboden stoffen in het werkgebied, waaronder stukken waaruit blijkt welke maatregelen sinds 2010 zijn getroffen om te voorkomen dat deze stoffen nog zullen worden aangetroffen. Mochten de stukken informatie zich al bij de eerder op verzoek van MOB verstrekte stukken bevinden, dan kan worden volstaan met een aanduiding van de relevante stukken.

Ik ontvang gaarne een ontvangstbevestiging van u, en verneem graag zo spoedig mogelijk uw reactie.

Bijslagen:

- machtigingen van de stichting en de coöperatie

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen